

“
 ผมอยากเห็นเด็กไทยมีแรงบันดาลใจ
 มีเป้าหมายอยากเป็นที่หนึ่ง คือจะเรียนอะไร
 หรืออยากเป็นอะไรก็ได้ แต่ขอให้มุ่งมั่น
 ที่จะเป็นผู้นำในสิ่งที่ทำ
 ”

ศาสตราจารย์ ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์
 อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.)

“แรงบันดาลใจ” ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตเด็กจากต่างจังหวัดธรรมดาๆ คนหนึ่ง ให้เป็นนักเรียนทุนก้าวสู่มหาวิทยาลัยด้านวิศวกรรมอันดับหนึ่งของโลก เป็นผู้ออกแบบรถไฟใต้ดินให้กับประเทศไทย นับเก้าอี้อธิการบดีมหาวิทยาลัยตั้งแต่อายุยังน้อย เกมปัจจุบันรับบทบาทหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทอป.) ซึ่งคนๆ นั้นก็คือ ศาสตราจารย์ ดร.สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) หรือ ดร.เอ๋ นั่นเอง

“แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการเดินไปสู่เป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้คนเราพัฒนาและก้าวสู่ความสำเร็จ ตัวผมเองเป็นเด็กต่างจังหวัด ก้าวมาถึงจุดนี้ได้ เพราะแรงบันดาลใจจากคุณพ่อคุณแม่ ตอนเด็กๆ ท่านชอบพาผมไปดูโน่นดูนี่ ไปดูนิทรรศการ ไปดูหุ่นยนต์ เครื่องยนต์กลไก หรืองานโชว์อะไรก็ได้ที่ที่น่าสนใจ ซึ่งสิ่งที่ได้พบเจอเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างแรงบันดาลใจให้ผมค้นหาตัวเอง และมองหาเส้นทางที่จะเดินไปสู่เป้าหมาย”

ดร.เอ๋มองว่า ปัจจุบันเด็กไทยยังขาดเรื่องแรงบันดาลใจ และความมุ่งมั่นที่จะเดินไปสู่เป้าหมาย ส่วนใหญ่คิดว่าแค่เลือกเรียนคณะที่จบไปแล้วสามารถทำอาชีพที่สร้างรายได้ให้จำนวนมาก ทำให้รวยเร็วๆ มองเป้าหมายแค่เรื่องผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน โดยมองข้ามความชอบของตัวเองเลย หรือไม่ก็มุ่งมั่นอยากเป็นที่หนึ่ง ไม่ได้อยากเป็นผู้นำในเส้นทางที่ก้าวเดินไป ซึ่งหากมีแนวคิดแบบนี้เยอะๆ จะทำให้ยากในการพัฒนาทั้งตัวเองและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

อย่างไรก็ตาม การสร้างแรงบันดาลใจต่อได้รับการสนับสนุนจากปัจจัยแวดล้อมด้วย เพราะนอกจากระบบการศึกษาที่ดีแล้ว สถาบันครอบครัวก็มีส่วนอย่างมากในการหล่อหลอม ซึ่งยอมรับว่าสังคมไทยในปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำเรื่องรายได้อยู่มาก ทำให้พ่อแม่ที่เป็นชนชั้นกลางต้องดิ้นรนเพื่อหารายได้มาส่งลูกเรียนในโรงเรียนชั้นนำ จนบางครั้งก็ละเลยการดูแลลูกในด้านอื่นๆ ต่างจากในประเทศที่มีสวัสดิการส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเรียนหนังสือได้เต็มที่ ส่วนพ่อแม่ก็ไม่ต้องดิ้นรนเรื่องค่าใช้จ่ายจนเกินกำลัง

“ผมอยากเห็นเด็กไทยมีแรงบันดาลใจ มีเป้าหมายอยากเป็นหนึ่ง คือจะเรียนอะไร หรืออยากเป็นอะไรก็ได้ แต่ขอให้มุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำในสิ่งที่ทำ และเมื่อเป็นคนเก่งแล้วต้องเป็นคนดีด้วย ซึ่งทุกภาคส่วนต้องช่วยกันตั้งแต่ก้าวแรกขงเด็กๆ ไม่ใช่มาฝากความหวังตอนเข้ามหาวิทยาลัย เพราะถึงตอนนั้นบอกได้เลยมันสายไปแล้ว ดังนั้น จากนี้ไป ในฐานะประธาน กปอ. จะร่วมมือกับทุกสถาบันการศึกษาเข้าไปช่วยเหลือกันตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ช่วยกันสร้างเด็กไทยที่มีคุณภาพตั้งแต่ต้นทาง”

ในวันนี้ที่เข้ามาบิบทบาทด้านการศึกษาอย่างเต็มตัว ดร.เอ๋ บอกว่า มหาวิทยาลัยถือเป็นเสาหลักในการพัฒนาบุคลากรทุกด้านของประเทศ เพราะเป็นแหล่งสร้างผู้คนในทุกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็น แพทย์ พยาบาล วิศวกร นักสื่อสารมวลชน นักปกครอง นักกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญของประเทศในก้าวข้ามกับดักต่างๆ ไปได้ตามนโยบายของภาครัฐ และยังมีการรวมตัวกันเป็น กปอ. จะทำให้มีพลังมากขึ้นในตอบโจทย์พัฒนาประเทศ ทั้งเรื่องการสร้างคนให้ตอบโจทย์ การสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้ประเทศพึ่งพาตัวเองได้ รวมทั้งสร้างเครือข่ายกับอุตสาหกรรมและภาคสังคม

บทบาทของ กปอ. ภายใต้นโยบายของ ศ.ดร.สุชัยวีร์ ก็คือ “กปอ.พลัสพลัส” โดยไม่ยึดติดเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นสมาชิกเท่านั้น แต่จะพินิจกับสถาบันการศึกษาทั้งหมด ตั้งแต่ระดับอุดมศึกษาลงลึกไปถึงโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่ง กปอ.จะเข้าไปช่วยเป็นกำลังสำคัญในทุกระดับ ตั้งแต่แนวข้างคือ ราชภัฏ ราชวมงคล มหาวิทยาลัยเอกชน แนวตั้งคือ ระดับประถมศึกษาและมัธยม เท่านั้นไม่พอยังขึ้นข้างบน เป็นการพินิจกับมหาวิทยาลัยระดับโลกเข้ามาช่วยในระบบการเรียนการสอนของไทย เรียกว่า “บวกข้างล่างบน” เพื่อยกระดับประเทศ ต้องช่วยกันลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาแบบกระจายไปให้รอบด้าน

อีกเรื่องสำคัญคือ จะไม่มีการแข่งขันกันเองของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งอีกต่อไป ซึ่งในการจัดอันดับแต่ละครั้งมหาวิทยาลัยในไทยก็ไม่ได้อยู่ในอันดับต้นๆ พอที่จะโชว์ได้ ดังนั้น จากนี้ไปจะเป็นการร่วมกันพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจังเพื่อประเทศไทย โดยขณะนี้เกิดขึ้นแล้วจากการที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิศวกรรมลาดกระบัง ร่วมมือกันสร้างหลักสูตรสองปริญญาเป็นครั้งแรกของประเทศไทย เรียนจบได้รับสองปริญญา

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่าปัจจุบันความเชื่อมั่นของระบบการศึกษาไทยตกต่ำลงไปมาก โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เห็นได้จากพ่อแม่ผู้ปกครองต่างพยายามโหมทำงานหนักหารายได้มาเพื่อส่งลูกเข้าโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งเข้ามาเปิดในประเทศไทยเพิ่มขึ้น สอนทาบกับโรงเรียนในระดับประถมศึกษาของไทยที่มีนักเรียนน้อยลง แม้ส่วนหนึ่งจะเป็นผลจากโครงสร้างประชากร แต่เรื่องคุณภาพการศึกษาก็เป็นประเด็นที่พ่อแม่ให้ความสำคัญ หากมีกำลังทรัพย์พอก็พร้อมจะส่งลูกไปโรงเรียนเอกชนหรือนานาชาติมากกว่า

ส่วนในระดับมหาวิทยาลัยของไทยถือว่ายังพอสู้ได้ เพราะเป็นแหล่งรวมคนเก่งของประเทศไว้ เนื่องจากรัฐบาลสนับสนุนในการสร้างบุคลากรในมหาวิทยาลัยให้ทุนไปเรียนต่างประเทศ ดังนั้น มหาวิทยาลัยไทยจึงพอที่จะประคับประคองการศึกษาไว้ได้ แต่การจะฟื้นความเชื่อมั่นการศึกษาทั้งระบบ กปอ. ต้องเข้าไปช่วยทั้งแนวข้าง แนวล่าง หากต้องดึงมหาวิทยาลัยเมือนออกมาช่วยก็ต้องทำ เพื่อให้ความเชื่อมั่นกลับมา